

Et blikk på de nye ISSAIene

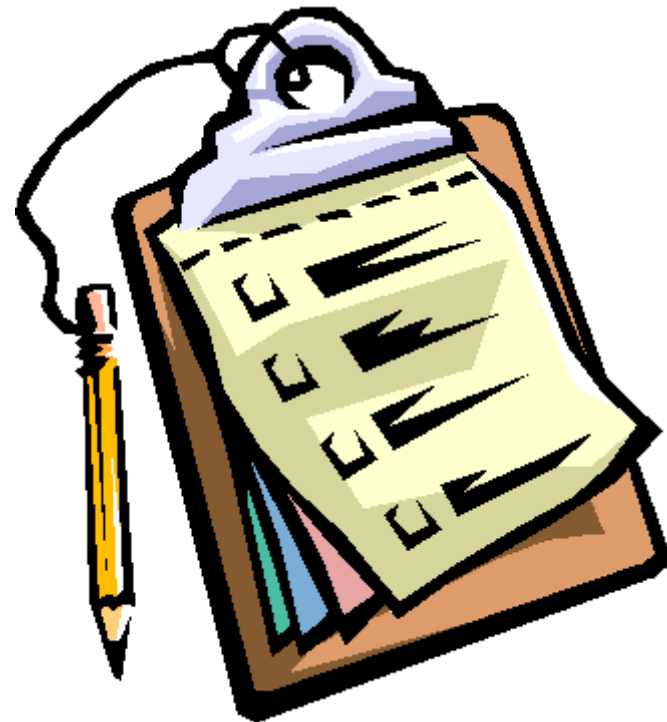

Bodhild Laastad
seniorrådgiver
Norges Kommunerevisorforbund

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.300,00
3.500,00
290.456,80
499.600,00
34.020,00
70.000,00
31.528,00
83.423.880,00
53.800,00
9.700,00
40.427.200,00
43.760,00
431.400,00

Disposisjon

- Forankring
- Standarder for revisjon og beslektede tjenester
- RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon*
- INTOSAIs ISSAIer
  - ISSAI 3000
  - ISSAI 3100
  - ISSAI 4000
  - ISSAI 4100
  - ISSAI 4200

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
50.429,00
12.020,00
39.777,31
01.540,00
65.000,00
3.500,00
90.456,80
99.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
23.000,00
53.000,00
9.700,00

www.nkrf.no

Hjemler for revisjon

Type	Forankring
Kommunal revisjon	Kommuneloven kap. 12 m/forskrifter
Riksrevisjon	Lov om riksrevisjonen m/forskrift
Privat revisjon	Revisorloven m/forskrifter

Standardsetting – Noen aktører

- IAASB
  - Standardsettende organ under IFAC
  - Fastsetter International Standards on Auditing (ISA) og andre tilhørende standarder
  - Den norske Revisorforening
    - Oversetter ISA'ene til norsk
    - NKRF og Riksrevisjonen er observatører i revisjonskomiteen
- INTOSAI
  - Deltar i IAASB
  - Fastsetter ISSAI'er
    - Finansiell revisjon,
      - ISSAI=ISA + Practice Notes (PN)
        - » PN= offentlige tillegg til ISA'ene
    - Forvaltningsrevisjon
    - Compliance Audit
    - Specific guidelines
- NKRF
  - Observatør i DnRs revisjonskomite
  - Samarbeid med Riksrevisjonen
    - Kvalitetssikre oversettelsene
  - **Fastsetter standard for forvaltningsrevisjon for kommunal sektor (RSK 001)**

Finansiell revisjon

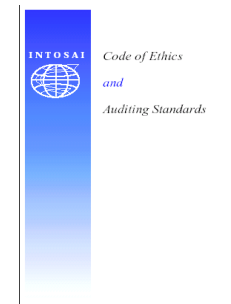
revisorforeningen.no

Offentlig revisjon

INTOSAI

Riksrevisjonen

IAASBs standarder for revisjon og beslektede tjenester

Standarder for kvalitetskontroll			
ISQC 1- Kvalitetskontroll for revisjonsselskap som utfører revisjon og begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester			
Oppdragsstandarder:			
<u>Innenfor</u> rammeverket (= attestasjonsoppdrag): Rammeverk for attestasjonsoppdrag			<u>Utenfor</u> rammeverket:
Revisjonsstandarder (ISA)	Standarder for begrenset revisjon (ISRE)	Standarder for attestasjonsoppdrag (ISAE)	Standarder for beslektede tjenester (ISRS)
<i>Revisjon av historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Attestasjon av annet enn historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Avtalte kontrollhandlinger og andre beslektede tjenester</i>
ISA 200-810 RSU'er	SBR 2400 SBR 2410	SA 3000 SA 3801 / SA 3802	SBT 4400

ISA/RS'enes inntog i offentlig revisjon

- NKRFs veivalg:
  - 1998:
    - *Standarder for revisjon og beslektede tjenester* gjøres gjeldende for revisjon av regnskaper i kommunal sektor
- INTOSAIs veivalg:
  - 2002/2007:
    - Samarbeidsavtale mellom IFAC og INTOSAI
      - Harmonisering av revisjonsstandardene i offentlig og privat sektor
      - ISA'ene (RS'ene) er relevante
      - Sikre offentlig revisjons utvidede mandat
        - » Practice Notes (offentlige tillegg)
        - » Utarbeides av INTOSAI
  - 2007:
    - Samarbeidsavtale mellom INTOSAI og IIA
      - Utvikling av "professional practices frameworks"

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
39.777,31
540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

INTOSAI - standardutvikling

- 2004:
  - The Professional Standards Committee
    - Utvikle og vedlikeholde International Standards for Supreme Audit Institutions - ISSAIer
- 2007:
  - ISSAI-rammeverket:
    - Nivå 1: Founding Principles
    - Nivå 2: Prerequisites for the Functioning of SAIs
    - Nivå 3: Fundamental Auditing Principles
    - Nivå 4: Auditing Guidelines
      - » Practical and operational guidance
      - » Draw on standards developed by other standard-setting bodies
  - INTOSAI GOV
    - 9000-serien
      - Intern kontroll og intern revisjon

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.540,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

34.020,00

70.000,00

31.028,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

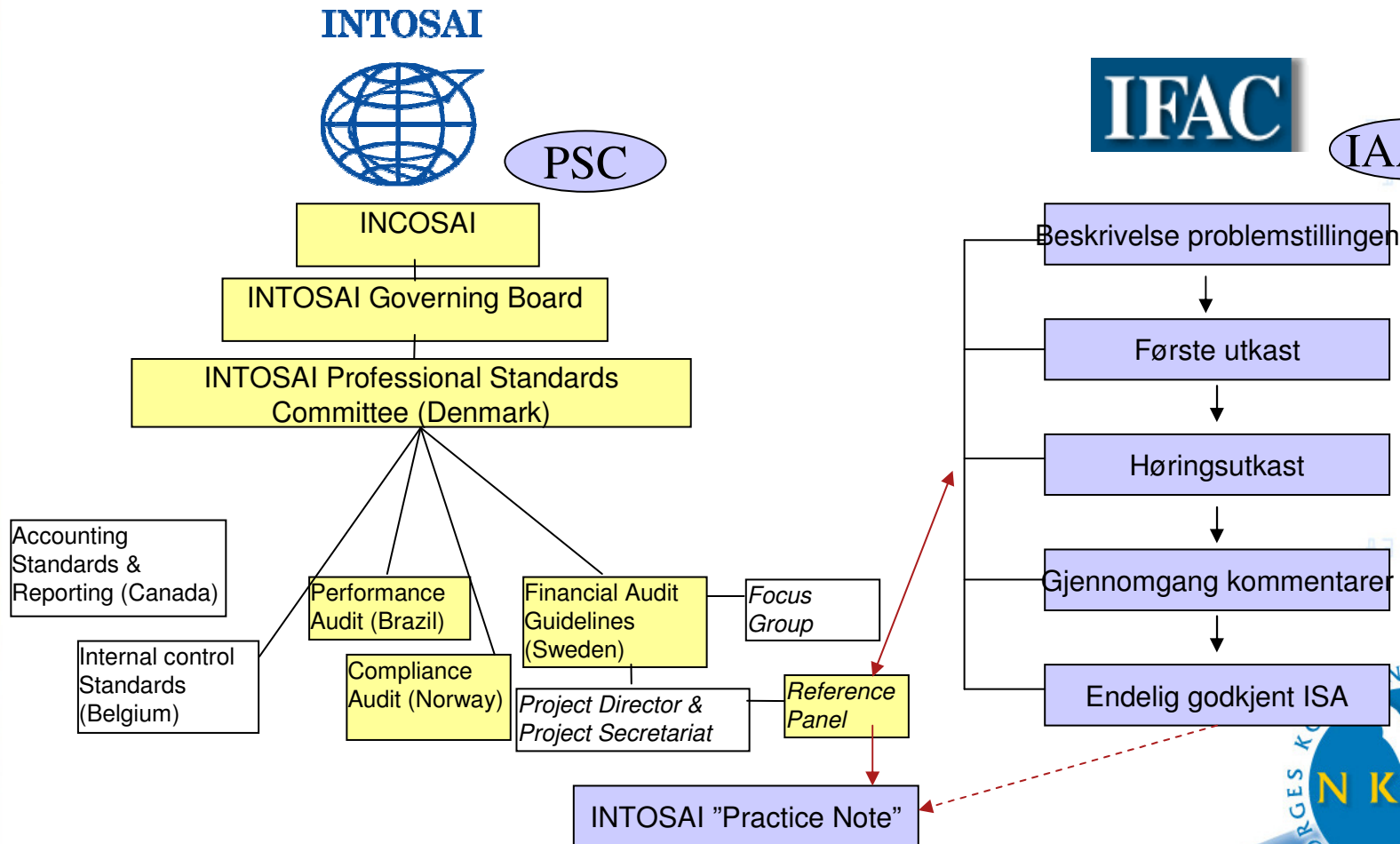
7.000,00

7.000,00

7.000,00

Standardsetting – IAASB og INTOSAI

Kilde: Knut Erik Lie (2008)

Nivå 4: Auditing guidelines

- ISSAI 1000-2999:
  - Financial Audit Guidelines
    - ISA + Practice Notes (oppnevning av revisor, utvidet mandat, spesielle risikoforhold)
- ISSAI 3000-3999
  - Performance Audit Guidelines
    - ISSAI 3000: Implementation guidelines for performance auditing (2004)
    - ISSAI 3100: Performance Auditing Standards (2010)
- ISSAI 4000-4999
  - ISSAI 4000:
    - Compliance Audit Guidelines – General Introduction
  - ISSAI 4100:
    - Compliance Audit Guidelines – for Audits Performed Separately from the Audit of Financial Statements
  - ISSAI 4200:
    - Compliance Audit Guidelines Related to the Audit of og Financial Statements
- ISSAI 5000-5599
  - Guidelines within specific areas

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
332.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

Hva med kommunal forvaltningsrevisjon?

- Status
  - RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon
    - 1997:
      - første utkast
    - 1999:
      - vedtatt i NKRFs styre
        - » Veiledende fram til 01.01.2001
    - 2004:
      - kommuneloven kap. 12:
        - » Internt tilsyn og kontroll. Revisjon
    - 2005:
      - Revidert RSK 001
    - 2010:
      - Evaluering av RSK 001

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

Forankring av RSK 001

- Kommuneloven kap. 12
  - Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v.
    - § 7, 2. ledd:

*Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje **i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området**, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.*
    - Merknader til § 7:
      - **Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) utarbeider retningslinjer og standarder på dette området.** Forskriften er imidlertid ikke til hinder for at retningslinjer og standarder utarbeidet av andre foreninger og organisasjoner innen fagfeltet vil kunne anvendes – i den utstrekning de ikke er i strid med lov og forskrift, og ellers bidrar til å oppfylle denne forskriftens intensjoner. **Slike standarder skal baseres på internasjonalt omforente prinsipper/standarder (bl.a. INTOSAI), med de tilpasninger/tillegg som er nødvendige ut fra særlige forhold som kan gjøre seg gjeldende i kommunal/fylkeskommunal virksomhet.**

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.540,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

94.020,00

70.000,00

31.028,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

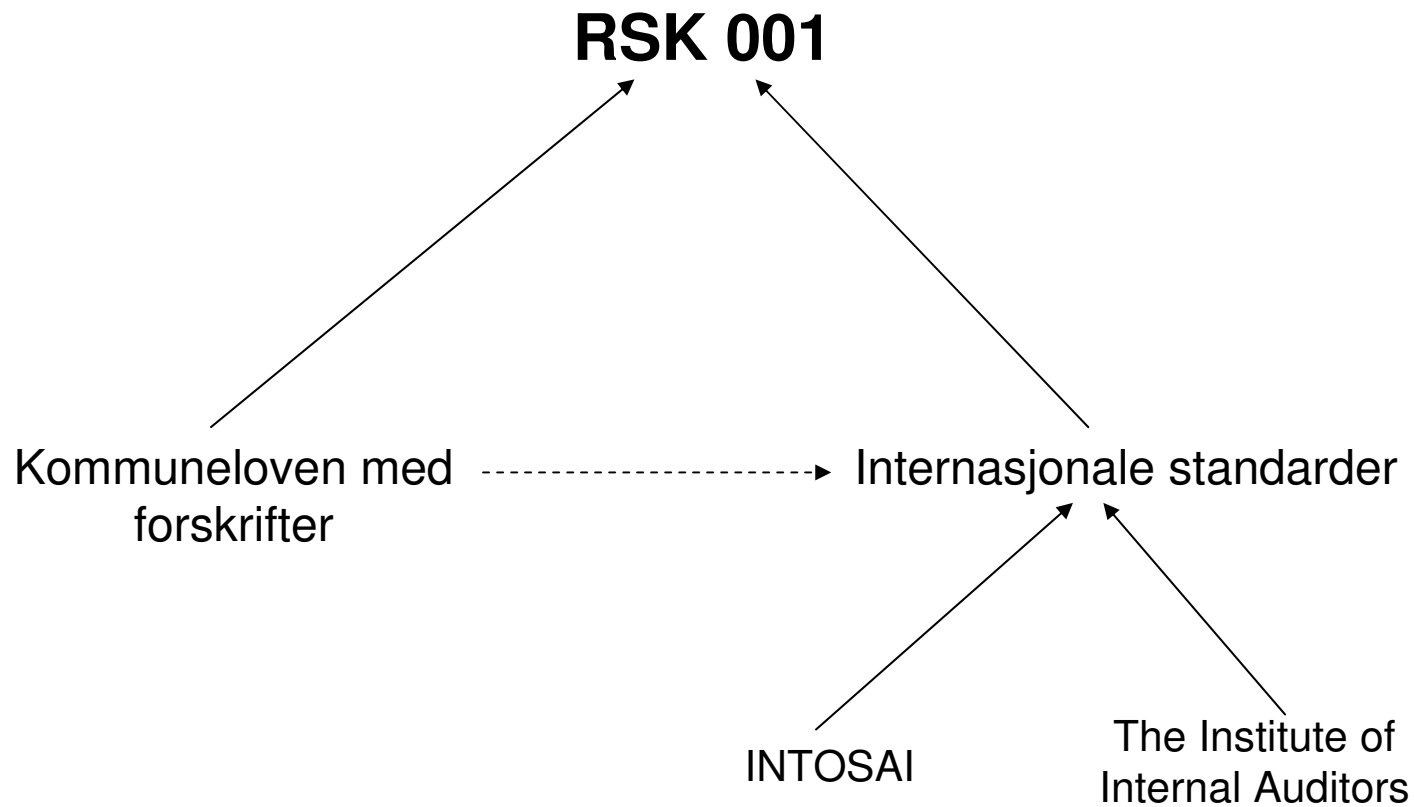
7.000,00

7.000,00

7.000,00

RSK 001 – forankring

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
www.nkrf.no

RSK 001: status

- Er en revisjonsstandard
- En revisjonsstandard er en rettslig standard
- **Standarden definerer hva som er god kommunal revisjonsskikk innenfor forvaltningsrevisjon**
- En dynamisk norm

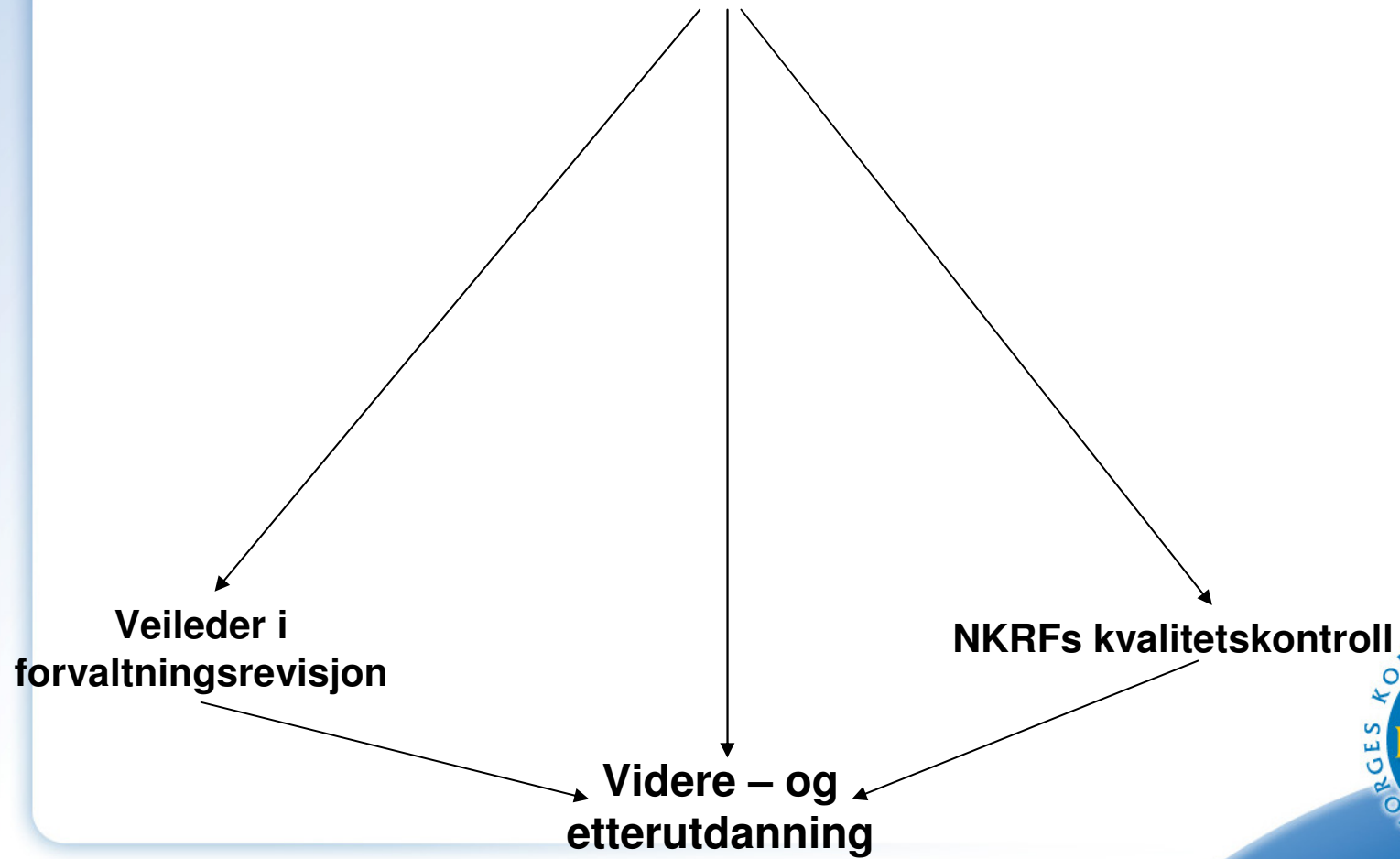

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
700,00
700,00
700,00

www.nkrf.no

RSK 001

ISSAI 3000 (2004)

- Implementation Guidelines for Performance Auditing
  - Part 1: What is performance auditing (11-30)
  - Part 2: Government auditing principles applied to performance auditing (31-41)
  - Part 3: Initiating and planning the performance audit (43-58)
  - Part 4: Conducting the performance audit (59-68)
  - Part 5: Presenting the performance audit results (69-76)
  - Appendices (85-142)
    - Methodology
    - Audit criteria
    - Evidence and documentation
    - Communication and quality assurance
    - Performance auditing and information technology
    - Performance audits with an environmental perspective
    - Towards a system-oriented approach in performance auditing – a theoretical framework

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.510,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

84.020,00

70.000,00

31.228,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

7.000,00

7.000,00

7.000,00

ISSAI 3100: Performance Auditing Standards (2010)

1. Introduction
2. Performance Auditing Standards
  1. Definition
  2. Performance audit objective
  3. Selecting audit topics
  4. The audit process
    1. Planning
    2. Conducting the Performance Audit
    3. Reporting
    4. Follow-up
  5. Quality control

ISSAI 3100

- Introduction
  - Definerer "high quality work in performance auditing"
  - To hovedtilnærminger
    - Resultatorientert tilnærming
      - Om fastsatte mål er nådd
    - Problemorientert tilnærming
      - Avdekker og analyserer årsaker til problemer
  - Economy, efficiency and effectiveness og compliance
    - "Gjøres de rette tingene, og gjøres de på rett måte?"
  - Revisor må anvende eget, profesjonelt skjønn og relevante, profesjonelle standarder

ISSAI 3100

- Definisjon av "performance auditing"
  - Uavhengig og objektiv undersøkelse
  - Economy, efficiency and effectiveness
  - Skal lede til forbedringer
  - Skal ende opp med "a statement" eller "report"

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00

www.nkrf.no

ISSAI 3100

- Formål
  - Economy
    - Sunne administrative prinsipper og praksis
  - Efficiency
    - Arbeidskraft
    - Kapital
    - Andre ressurser
    - IT-systemer, resultatmål, overvåking/rapportering, forbedring
  - Effectiveness
    - Måloppnåelse
    - Virkninger

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
www.nkrf.no

ISSAI 3100

- Formålet skal uttrykkes i audit questions
  - Besvares
  - Konkluderes på
- Proaktiv
  - anbefalinger "where appropriate"
- Kan også inkludere
  - Regnskapsrevisjons-aspekter
  - Compliance-aspekter
  - Miljø og bærekraftig utvikling
  - Borgerperspektiv

ISSAI 3100

- Valg av tema for revisjon
  - Vesentlige
  - Reviderbare
  - I samsvar med sitt mandat
  - Føre til bedre value for money
  - Andre viktige forbedringer for
    - Offentlige finanser
    - Offentlig administrasjon
    - Revidert enhet
    - Borgerne
  - Med utgangspunkt i
    - Direkte bestilling fra noen med mandat
    - Problemer
    - Risiko- og vesentlighet
  - Strategisk planlegging, årlig revisjonsprogram

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

ISSAI 3100 - planlegging

- Må planlegges på en måte som sikrer
  - Høy kvalitet
  - Economy, efficiency and effectiveness
  - "In a timely manner"
- Formål, problemstillinger eller hypoteser, kriterier, omfang, periode
- Nødvendig bakgrunnsinformasjon
- Bemanning og tidsplan
- Vise at revisor har nødvendig kunnskap på saksområdet

ISSAI 3100 - planlegging

- Krav om suitable revisjonskriterier
  - Reliable
  - Objective
  - Useful
  - Complete
- Audit scope
  - (Regelverk - compliance)
  - Vurdere internkontrollen
  - Illegal acts

ISSAI 3100 - planlegging

- Valg av metoder og utvalgsteknikker
  - Surveys
  - Intervju
  - Fokusgrupper
  - Observasjoner
  - Dokumentanalyse
  - Testing av transaksjoner
- In an efficient and effective manner
- Men: fleksibel og pragmatisk
- An overall activity plan
- Informasjon til revidert enhet

ISSAI 3100 - gjennomføring

- Gjennomføres med "due care"
- Objektiv innstilling
- Appropriate supervision
- Revisjonsteamet må ha adekvat kunnskap
- Sufficient and appropriate audit evidence
- Vurderinger og fortolkninger
  - Ikke for bombastisk

ISSAI 3100 - gjennomføring

- Revisjonsbevis - typer
  - Fysiske
  - Skriftlige
  - Ytringer/utsagn
  - Analytiske
- Revisjonsbevis – krav
  - Tilstrekkelige
  - Gyldige
  - Pålitelige
  - Relevante
  - Reasonable (logiske, rimelige, egnet?)
- Alle funn må underbygges med revisjonsbevis

ISSAI 3100 - gjennomføring

- Krav til revisor
  - Ressursrik, fleksibel og systematisk
  - Mottakelig for alternative synspunkt og argumenter
  - Søke informasjon fra ulike kilder og interessenter
  - Finne praktiske tilnærminger til data
    - Primærdata
    - Sekundærdata

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00

www.nkrf.no

ISSAI 3100 - gjennomføring

- Analyse av data
  - Systematisk og nøyaktig fortolkning av data
  - Skal dokumenteres
- Dokumentasjonen skal gjøre rede for hele revisjonsprosessen på en meningsfull måte (etterprøvbarhet)
- Oppfylle kravene til god prosjektstyring
- Gode, profesjonelle relasjoner
  - Informasjonsflyt
  - Gjensidig respekt og forståelse
- Taushetsplikt

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.540,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

34.020,00

70.000,00

31.028,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

7.000,00

7.000,00

7.000,00

ISSAI 3100 - rapportering

- Rapportering
  - Eventuelle hindringer/begrensninger
  - Hvilke standarder som er fulgt
  - Formål og problemstillinger
  - Omfang/avgrensning
  - Anvendte revisjonskriterier
  - Metode
  - Kilder for revisjonsbevis
  - Begrensninger i datagrunnlaget
  - Funn
  - Konklusjon
  - Sette funnene perspektiv
  - Samsvar mellom formål, problemstillinger, funn og konklusjoner
  - Eventuelle anbefalinger

ISSAI 3100 - rapportering

- Rapportering
  - Timely (rettidig)
  - Fullstendig
  - Nøyaktig
  - Objektiv
  - Overbevisende
  - Konstruktiv
  - Klar og konsis
  - Leservennlig
  - Godt strukturert
  - Utvetydig språk

ISSAI 3100 - rapportering

- Eventuelle anbefalinger
  - Må presenteres logisk, kunnskapsbasert og rasjonelt
  - Må bygge på kompetente og relevante funn
  - Må være gjennomførbare, tilføre merverdi og gjelde formål og problemstillinger
  - Henvende seg til den som har ansvar og kompetanse for iverksetting

ISSAI 3100 - rapportering

- Rapporten må vise
  - Alle vesentlige tilfeller av non-compliance
  - Vesentlige tilfeller av abuse
- Funn som ikke faller inn under problemstillingene, skal rapporteres skriftlig utenom rapporten til revidert enhet på hensiktsmessig nivå.
- Alltid vurdere å la den reviderte høres om funn og anbefalinger

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.228,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
www.nkrf.no

ISSAI 3100 - rapportering

- Vid spredning av detaljerte revisjonsrapporter er avgjørende for revisjonsfunksjonens troverdighet
- Sendes
  - Revidert enhet
  - Utførende makt
  - Lovgivende makt
  - Media
  - Andre interessenter

ISSAI 3100 - oppfølging

- Oppfølging må inngå i revisjonssyklusen
- Oppfølging må skje gjennom en uhildet og uavhengig tilnærming
- Fastslå om påviste svakheter er rettet opp
- Resultatene av oppfølgingen skal rapporteres på hensiktsmessig måte

ISSAI 3100 - kvalitetskontroll

- System for kvalitetssikring og –kontroll
  - På enhetsnivå:
    - ISSAI 40 *Quality Control for SAIs*
      - ~ ISQC 1
  - På oppdragsnivå:
    - ISSAI 3100
      - Revisjonsteam
      - Eksperter
      - Kvalitetssikringen innebærer å dokumentere beslutninger vedrørende
        - » Formål og problemstillinger
        - » Revisjonskriterier
        - » Tildelte ressurser
        - » Oppfølging
        - » Frist for når datainnsamlingen skal være slutført
        - » Frist for ferdigstilling av rapporten

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

RSK 001 vs. ISSAI 3100

- RSK 001

- Innledning
- Krav til revisor
- Bestilling
- Revisjonsdialogen
  - Oppstart av prosjekt
  - Gjennomføring av prosjekt
  - Høring
  - Rapport
- Prosjektplan
- Problemstilling
- Revisjonskriterier
- Metode
- Data
- Vurderinger
- Konklusjon
- Anbefaling
- Prosjektrapport
- Dokumentasjon
- Kvalitetssikring

- ISSAI 3100

1. Introduction
2. Performing Auditing Standards
  1. Definition
  2. Performance audit objective
  3. Selecting audit topics
  4. The audit process
    1. Planning
    2. Conducting the Performance Audit
    3. Reporting
    4. Follow-up
5. Quality control

Compliance Audit

- ISSAI 4000-4999
  - ISSAI 4000:
    - Compliance Audit Guidelines – General Introduction
  - ISSAI 4100:
    - Compliance Audit Guidelines – for Audits Performed Separately from the Audit of Financial Statements
  - ISSAI 4200:
    - Compliance Audit Guidelines Related to the Audit of Financial Statements

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00
7.000,00
7.000,00

www.nkrf.no

ISSAI 4000

- ISSAI 4000:
  - Compliance Audit Guidelines – General Introduction
    1. Introduction
    2. Authority of the Guidelines
    3. Diversity in Organizing and Reporting on Compliance Audit
    4. Relationship to Other Auditing Standards
      1. INTOSAI's Fundamental Auditing Principles (nivå 3)
      2. IAASB (ISAene og ISAEene)
      3. IIA

IAASBs standarder for revisjon og beslektede tjenester

Standarder for kvalitetskontroll			
ISQC 1- Kvalitetskontroll for revisjonsselskap som utfører revisjon og begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester			
Oppdragsstandarder:			
<u>Innenfor</u> rammeverket (= attestasjonsoppdrag): Rammeverk for attestasjonsoppdrag			<u>Utenfor</u> rammeverket:
Revisjonsstandarder (ISA)	Standarder for begrenset revisjon (ISRE)	Standarder for attestasjonsoppdrag (ISAE)	Standarder for beslektede tjenester (ISRS)
<i>Revisjon av historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Begrenset revisjon av historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Attestasjon av annet enn historisk økonomisk informasjon</i>	<i>Avtalte kontrollhandlinger og andre beslektede tjenester</i>
ISA 200-810 RSU'er	SBR 2400 SBR 2410	SA 3000 SA 3801 / SA 3802	SBT 4400

IIA

12.427.200,00
43.760,00
7.430.000,00
3.231.421,50
62.110.977,20
430.500,00
550.429,00
112.020,00
79.439.777,31
1.001.540,00
65.000,00
3.500,00
290.456,80
499.000,00
34.020,00
70.000,00
31.028,00
83.423.000,00
53.000,00
9.700,00

www.nkrf.no

ISSAI 4100 –compliance audit utført separat

- Innledning
- Rekkevidde
- Målsettinger
- Definisjoner
- Innledende vurderinger
- Planlegging og design
- Gjennomføring og innhenting av bevis
- Vurdering av bevis og konklusjoner
- Rapportering
- Oppfølging
- Tillegg for SAIs som er Court of Accounts
- 12 appendiks

Standardens rekkevidde

- Om compliance audit
- To nivå for assurance
  - Reasonable assurance (revisjon)
    - "Etter vår vurdering er/er ikke "saken" i det alt vesentlige i samsvar med "kriteriene"
  - Limited assurance (ikke revisjon)
    - Vi har ikke funnet indikasjoner på at "saken" i det alt vesentlige ikke er i samsvar med "kriteriene"

www.nkrf.no

ISSAI 4100 – formål

- Samle tilstrekkelige og relevante revisjonsbevis til å konkludere om informasjonen som er gitt, er, i det alt vesentlige, i samsvar med de etablerte revisjonskriteriene.
- Rapportere funn og konklusjoner til den lovgivende forsamlingen eller andre hensiktsmessige instanser

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.510,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

34.020,00

70.000,00

31.228,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

7.000,00

7.000,00

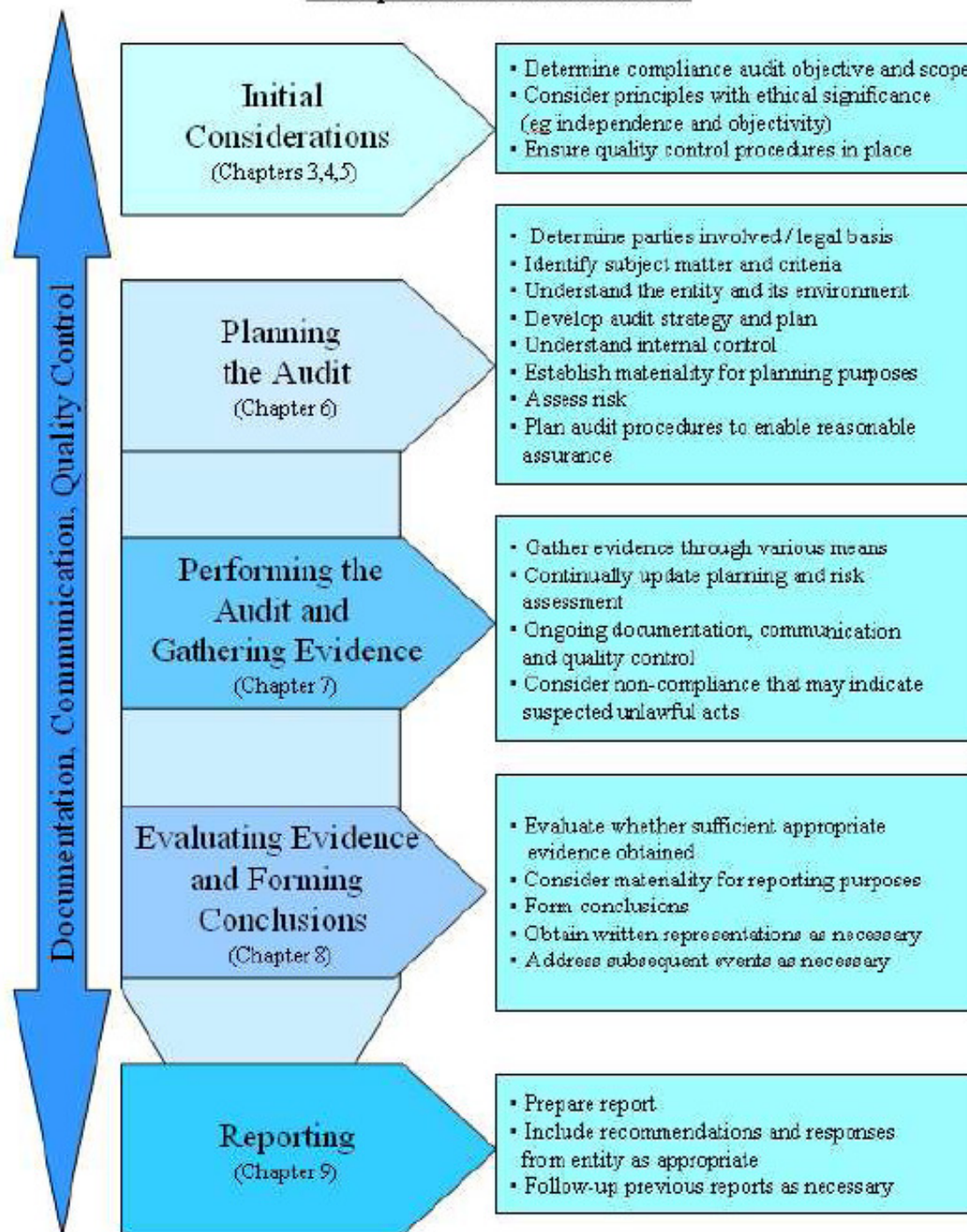
7.000,00

ISSAI 4100 - definisjoner

- Compliance audit
  - Vurdering av i hvilken grad revidert enhet følger
    - regler
    - lover og forskrifter
    - policy
    - etablerte normer (codes)
    - vilkår og avtaler
    - etc
  - Stor bredde i tema
  - Typer
    - Regularity (lydighet ift lover og regler)
    - Propriety (ordentlig, anstendig, passende, forsvarlig, hensiktsmessig)
      - Vanskelig å etablere objektive kriterier

Compliance Audit Process

ISSAI 4100: kriterier

- Criteria should be suitable
  - Relevante
  - Pålitelige
  - Fullstendige
  - Objektive
  - Forståelige
  - Sammenlignbare
  - Akseptable (anerkjente)
  - Tilgjengelige
- Må operasjonaliseres

ISSAI 4100: kriterier

- Kriteriene må relateres til vesentlighet sett i forhold til risiko for non-compliance
- Vesentlighet
  - Kvantitative aspekter - sum
  - Kvalitative aspekter – art og sammenheng
- Relevante kriterier kan stå i konflikt med hverandre
  - Teoretisk tilnærming
  - Empirisk tilnærming

ISSAI 4100: gjennomføring

- Revisjonshandlingene må utformes slik at de speiler den identifiserte risikoen for non-compliance
  - Tester av kontroller
  - Substanskontroller
  - Eksempler i vedlegg 5
- Competent, relevant and reasonable evidence
  - Bekreftelser fra mottakere
  - Bekreftelser fra ledelsen
  - Re-performance
  - Analytiske revisjonshandlinger
    - Sammenligninger
    - Svingninger over tid
    - Regresjonsanalyser
- Dokumentasjon
  - Etterprøvbarehet
- Kommunikasjon
- Reporting of suspected unlawful acts

ISSAI 4100: rapportering

- Viktige prinsipper:
  - Fullstendighet
  - Objektivitet
  - Rettidighet
  - Kontradiksjonsprinsippet
- Long form reports
  - "compliance audit special reports"
- Short form reports (eks. vedlegg 7-12)
  - Knapp
  - Standardisert

12.427.200,00

43.760,00

7.430.000,00

3.231.421,50

62.110.977,20

430.500,00

550.429,00

112.020,00

79.439.777,31

1.001.540,00

65.000,00

3.500,00

290.456,80

499.000,00

34.020,00

70.000,00

31.228,00

83.423.000,00

53.000,00

9.700,00

9.700,00

9.700,00

9.700,00

ISSAI 4100: rapportering – short form

- Innhold
  - Tittel
  - Mottaker
  - Formål og omfang
  - Beskrivelse av saksforholdet
  - Kriterier
  - Aktørenes ansvar
  - Angivelse av revisjonsstandarder
  - Oppsummering av utført arbeid
  - Konklusjon (eksempler i vedlegg 11)
  - Uttalelse fra revidert enhet
  - Eventuelle anbefalinger
  - Dato
  - Underskrift

ISSAI 4100: Compliance Audit Special Reports

- Samme innhold som forrige
- Struktur:
  - Tittelside
  - Innhold
  - Ordliste
  - Sammendrag
    - Fokus på kriterier, hovedkonklusjoner, anbefalinger
  - Innledning, formål og omfang
  - Observasjoner og funn
    - Kriterier, fakta, årsak, effekt
  - Konklusjoner og anbefalinger
  - Uttalelse fra revidert enhet
    - kontradiksjonsprinsippet
  - Vedlegg

For mer informasjon:

<http://www.issai.org/composite-188.htm>

Takk for meg!

Bodhild@nkrf.no

Tlf. 958 17 534

www.nkrf.no

